

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 februarie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecătorii – Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Elena Bogdan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2013 și de avocatul Diana Sanduleac în numele inculpatului Mihail Bulat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca din 29 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2013 în cauza penală privindu-l pe

Bulat Mihail Alexei, născut la 11 noiembrie 1988, originar și domiciliat în s.Rublenița, r-nul Soroca.

Date referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 14.02.2013 - 29.04.2013 - prima instanță,
2. 24.05.2013 - 18.09.2013 - instanța de apel,
3. 20.11.2013 - 05.02.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 29 aprilie 2013, Bulat Mihail a fost condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Soroca din 12 noiembrie 2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 2 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Bulat Mihail, la 21 decembrie 2012, aproximativ la ora 14.30, fiind în stare de ebrietate grad avansat, a inițiat în centrul s.Rublenița, r-nul Soroca, un conflict cu consăteanul Luța Tudor pe faptul nerestituirii unui împrumut bănesc și, intenționat, cu scopul de a-i cauza vătămări corporale grave, i-a aplicat ultimului două lovituri cu cuțitul de buzunar pliant, în regiunea abdomenului cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.283/A din 24.12.2012, vătămări corporale sub formă de două plăgi tăiate înțepate la nivelul abdominal anterior, una din ele penetrantă în cavitatea abdominală cu lezarea intestinului subțire în două locuri și mezoului, vătămări care, după criteriul lor, se atribuie la leziuni corporale grave periculoase pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în partea dată, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă în baza art.151 alin.(1) Cod penal de 6 ani închisoare, iar în temeiul art.85 Cod penal, definitiv 8 ani închisoare, invocând că pedeapsa stabilită în raport cu gravitatea infracțiunii comise și persoana inculpatului, care de nenumărate ori a fost tras la răspundere penală, se caracterizează negativ, este prea blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18septembrie 2013, apelul procurorului a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate a fost confirmată prin ansamblul de probe administrate la urmărirea penală și recunoscute de inculpat în faza urmăririi penale, astfel că prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept, dând o încadrare juridică justă acțiunilor acestuia în baza art.151 alin.(1) Cod penal stabilindu-i pedeapsa închisorii de 3 ani 4 luni, în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia M.Bulat a fost condamnat.

Totodată, instanța a conchis că, la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana acestuia, de circumstanțele atenuante - recunoașterea vinei și căința sinceră de cele comise, precum și de cea agravantă - comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, astfel că aceasta corespunde faptei comise de M.Bulat, fiind respectate întocmai prevederile art.7, 75, 85 Cod penal și cele ale art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală.

5.Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul E.Bogdan și avocatul D.Sanduleac în numele inculpatului M.Bulat care, au solicitat:

- procurorul care, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că instanța de apel nu a dat eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, fapt ce a dus la aplicarea unei pedepse ce nu se racordă la persoana inculpatului, la caracterul și gradul de pericol social al celor săvârșite de acesta; hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece instanța de apel s-a limitat doar la faptul că prima instanță corect a stabilit inculpatului pedeapsa cu respectarea prevederilor art.7, 75, 85 Cod penal și art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, în rest invocând aceleași motive ca și în apel, descrise la pct.3 al prezentei decizii;

- avocatul în numele inculpatului care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, deoarece cea aplicată este prea aspră; instanțele nu au ținut seama de faptul că partea vătămată careva pretenții de ordin material nu are, fiindu-i restituit integral prejudiciul cauzat, s-a căit sincer de cele comise și nu va comite în viitor alte fapte ilegale.

6.Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror.

Potrivit textului recursului declarat de procuror, ca temei de casare a deciziei instanței de apel se invocă art.427 alin.(1) pct.6) și10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că nici unul din temeiurile la care se referă autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din textul recursului, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui M.Bulat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, și, critică hotărârea dată numai referitor la stabilirea pedepsei aplicate de prima instanță, care neîntemeiat a fost menținută prin decizia instanței de apel, invocând că aceasta nu cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, fapt ce contravine prevederilor art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că cauza a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul beneficiază de o reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea.

Sanțiunea art.151 alin.(1) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat M.Bulat, prevede o pedeapsă cu închisoarea de la 3 la 10 ani, astfel că cea aplicată inculpatului de prima instanță și menținută de instanța de apel, în mărime 3 ani 4 luni închisoare, se încadrează în limitele sancțiunii normei penale, adică este redusă cu 1/3 atît din maximul, cît și din minimul pedepsei prevăzute la acest articol.

Potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată are obligația să țină seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel, luînd în considerație că infracțiunea comisă de inculpat, potrivit art.16 Cod penal, face parte din categoria celor grave, că în cauză sînt prezente mai multe circumstanțe atenuante și una agravantă, care sînt descrise la pct.4 al prezentei decizii, precum și faptul că inculpatul a recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate, a conchis că pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare cu executarea ei reală, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, la stabilirea căreia s-a ținut seama de toate circumstanțele cauzei și persoana inculpatului.

Prin urmare, argumentul recurentului, precum că decizia instanței nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei stabilite, este neîntemeiat, dimpotrivă, decizia este bine argumentată, motivată, soluție expusă detaliat în textul deciziei, și nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală (f.d.231-232).

Astfel, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei lui M.Bulat, instanțele de fond au dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, numindu-i acestuia o pedeapsă în limitele prevăzute de sancțiunea articolului în baza căruia a fost condamnat, fiind respectate și prevederile referitor la stabilirea pedepsei în cazul cînd persoana vinovată a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală.

În atare situație, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat de procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de avocatul D.Sanduleac în numele inculpatului M.Bulat.

Potrivit dispoziției art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Împotriva acestora pot declara recurs ordinar persoanele indicate în art.421, coraportat la art.401 Cod de procedură penală. Totodată, art.420 alin.(4) Cod de procedură penală, reglementează că, nu pot fi atacate cu recurs ordinar sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au folosit calea apelului.

De asemenea, persoanele indicate în articolul 401 Cod de procedură penală, care nu au folosit calea de atac apelul, pot declara recurs numai dacă prin hotărârea atacată a fost modificată soluția primei instanțe și prin aceasta s-a înrăutățit situația recurentului.

Reieșind din prevederile art.401 - 402 Cod de procedură penală, inculpatul M.Bulat, cât și avocatul acestuia aveau dreptul ca în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale să o atace cu apel. Însă, fiindu-le înmînată copia sentinței redactate a Judecătorei Soroca din 29.04.2013, în aceeași zi, aceștia nu au contestat-o pe calea ordinară de atac, adică cu apel, prezumîndu-se, deci, că inculpatul a fost de acord cu condamnarea sa, și anume cu starea de fapt stabilită, vinovăția în comiterea infracțiunii imputate și mărimea pedepsei aplicate (f.d.204-205).

Astfel, în cazul în care o parte a procesului penal din proprie inițiativă nu a realizat un drept procesual, care poate fi exercitat într-un anumit termen, odată cu scurgerea acestui termen se epuizează și dreptul respectiv. În cauza examinată, inculpatul M.Bulat nu a folosit calea apelului, ceea ce la rîndul său limitează instanța de recurs ordinar de a verifica argumentele invocate în recurs de către partea apărării. Mai mult că, prin decizia instanței de apel a fost respins recursul procurorului referitor la blîndețea pedepsei stabilite inculpatului, menținîndu-se soluția primei instanțe.

Prin urmare, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul D.Sanduleac în numele inculpatului, din motivul nerespectării căilor ordinare de atac, lipsind temeiurile prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care pot fi obiect de examinare în instanța de recurs.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Bogdan Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2013 și de avocatul Diana Sanduleac în numele inculpatului Mihail Bulat împotriva sentinței Judecătorei Soroca din 29 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui Bulat Mihail, fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 februarie 2014.

Președintele

Constantin Gurschi

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu